

[Boligministeren.]

Kommunalbestyrelserne i købstæderne og sognekommunerne har i mange år haft hjemmel til at ekspropriere privat ejendom til tilvejebringelse af kommunale anlæg og institutioner m. v. Amtsrådene har ikke en tilsvarende ekspropriationshjemmel. Der har heller ikke tidligere været særligt behov herfor, men i de senere år har der været tilfælde, hvor et amtsråd savnede en ekspropriationshjemmel i forbindelse med en planlagt sygehusudvidelse. Amtsrådsforeningen har da også anmodet mig om at søge optaget i landsbyggeloven en ekspropriationshjemmel for amtsrådene svarende til den gældende bestemmelse for primærkommunerne i lovens § 59, stk. 1, b. Amtsrådsforeningen har peget på muligheden af at måtte skride til ekspropriation til etablering eller udvidelse af bl. a. sygehuse, plejehjem og administrationsbygninger. Ændringen i § 1, nr. 30, imødekommer amtsrådsforeningens anmodning.

Ud over de nævnte bestemmelser indeholder lovforslaget nogle bestemmelser, der tager sigte på en forenkling af byggesagsbehandlingen i en række tilfælde. Administrationsrådet har som bekendt henstillet til ministerierne at gennemgå lovgivningen med henblik på at gennemføre en rationalisering inden for administrationen. Nogle af bestemmelserne i det foreliggende forslag skal ses som led i disse rationaliseringsbestrebelse. Forslagene er måske nok noget begrænsede, men jeg betragter dem også kun som et første skridt mod en mere gennemgribende rationalisering og forenkling inden for dette område. Jeg skal knytte nogle bemærkninger til et par af forslagene.

Ved ændringen i § 1, nr. 10, gives der mulighed for at slække på eller eventuelt helt opgive kravene om byggetilladelse og bygningsattest ved byggearbejder, hvor bygningsmyndighedens kontrol ikke står i rimeligt forhold til byggearbejdets betydning, eller hvor kontrollen i øvrigt findes at kunne undværes. I første omgang kan der nok kun blive tale om at lempe eller opgive kontrollen ved visse mindre byggearbejder. Jeg håber imidlertid, at de erfaringer, der indvindes på dette grundlag, vil gøre det forsvarligt at gå videre på et senere tidspunkt.

Andre af de foreslåede ændringer tilsigter såvel en lettelse for kommunerne som en

aflastning af centraladministrationen. Det gælder bl. a. ændringen i § 1, nr. 23, hvor efter man overlader det til den stedlige bygningsmyndighed selv at bestemme, om offentlige institutioner m. v. kan opføres i byggeområder til f. eks. boligbebyggelse, uden at som hidtil en ministeriel dispensation eller en byplanvedtægt er nødvendig.

En aflastning af centraladministrationen foreslås også ved den i nr. 11 foreslåede ændring. Efter de nugældende bestemmelser kan alle afgørelser, der træffes af et amtsråd som 1. instans, påklages til boligministeren. Efter ændringsforslaget begrænses denne klageadgang, for så vidt angår amtsrådenes afgørelser i dispensationssager, altså typisk tilfælde, hvor amtsrådet har givet afslag på en ansøgning om dispensation fra byggelovgivningen. Forslaget indebærer ganske vist en fravigelse af den sædvanligt gældende ordning, hvorefter en sag kan forlanges bedømt af to instanser, men spørgsmålet er, om den øgede sikkerhed for rigtige afgørelser, som ligger i de gældende regler, kan opveje ulemperne ved en behandling i ministeriet af disse sager. Skal ønskerne om en decentralisering imødekommes på en sådan måde, at der er realiteter i det, må man bestræbe sig på at undgå, at sagerne alligevel i stort antal havner i centraladministrationen. Jeg mener, at det er forsvarligt som hovedregel at afskære klageadgangen i disse dispensationssager — altså i sager, hvor et amtsråd ikke har ment at burde tillade en fravigelse af lovens almindelige regler. Det er i øvrigt kun hovedreglen, idet ændringsforslaget indeholder en mulighed for ministeren til at tillade påklage, når afgørelsen er af principiel karakter eller er af større betydning for klageren. Denne ventil bør dog kun benyttes undtagelsesvis, hvis hovedreglen skal have virkning som tilsigtet.

Det er helt givet, at en ændret planlægningslovgivning må medføre en del yderligere ændringer i landsbyggeloven. Også kommunalreformen vil nødvendiggøre visse ændringer. Undersøgelser og overvejelser i denne anledning er i gang. Jeg har imidlertid anset det for påkrævet allerede nu at fremsætte nærværende forslag. De heri foreslåede ændringer i landsbyggeloven vil ikke præjudicere den kommende generelle revision, men er på den anden side ønskelige for at tydeliggøre og justere loven på forskellige